

KOKIO LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS BRANDOS EGZAMINO NORIME 2021 m.?

Zita Nauckūnaitė, UPC

Viešoji konsultacija su savivaldybių metodinių būrelių pirmininkais
2018 m. spalio 18 d.

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Mokytojų apklausa regionuose 2018 m. VIII–IX mėn.

Koks bus
Lietuvių kalbos ir literatūros
brandos egzaminas
2021 m.?

Aptarkime tai, kas jau pasiūlyta „Lituanistų avilyje“

ANKETA

Galimos užduotys (1)

Literatūrinis rašinys	Jūsų komentarai ir pasiūlymai
Pateiktos dvi temos, prie jų – du lietuvių autoriai iš privalomų autorių sąrašo. Užduotis – parašyti rašinį remiantis abiejų autorių kūryba (<i>proza, drama</i>).	

Galimos užduotys (2)

Poezijos analizė	Jūsų komentarai ir pasiūlymai
Pateikti du skaityti poezijos kūriniai. Užduotis – parašyti jų lyginamąją analizę, interpretuoti.	

Galimos užduotys (3)

Nežinomo teksto interpretacija	Jūsų komentarai ir pasiūlymai
Pateiktas originalus grožinis tekstas, nurodytas autorius ir sukūrimo metai (<i>kontekstu</i>). <i>Užduotis</i> – interpretuoti.	

Galimos užduotys (4)

Teksto suvokimas	Jūsų komentarai ir pasiūlymai
Pateiktas publicistinis tekstas. <i>Užduotis</i> – parašyti rišlų, argumentuotą tekstą (aptarti temą, pagrindinę idėją, problemą, kaip siekiama įtaigumo, išsakyti asmeninį požiūrį ir pan.).	

Galimos užduotys (5)

Literatūrinis testas	Jūsų komentarai ir pasiūlymai
Žinių pritaikymo testas su kūrybine užduotimi (pvz., palyginti K. Donelaičio kūryboje iškeltas problemas su XXI a. žmonėms aktualiomis problemomis).	

Galimos užduotys (6)

Jūsų siūloma užduotis (1) –

Jos detalus aprašymas:

Galimos užduotys (7)

Jūsų siūloma užduotis (2) –

Jos detalus aprašymas:

Galimos užduotys (8)

Jūsų siūloma užduotis (3) –

Jos detalus aprašymas:

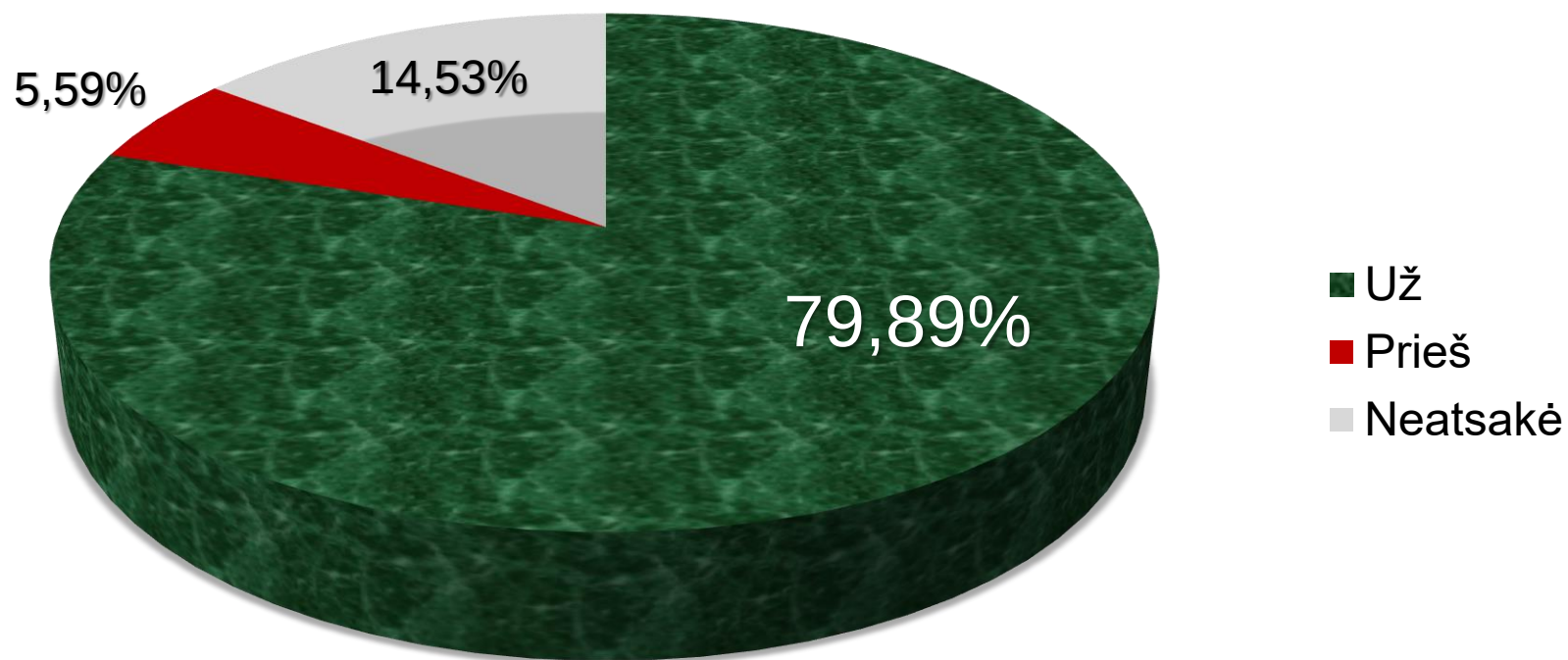

APKLAUSOS REZULTATAI

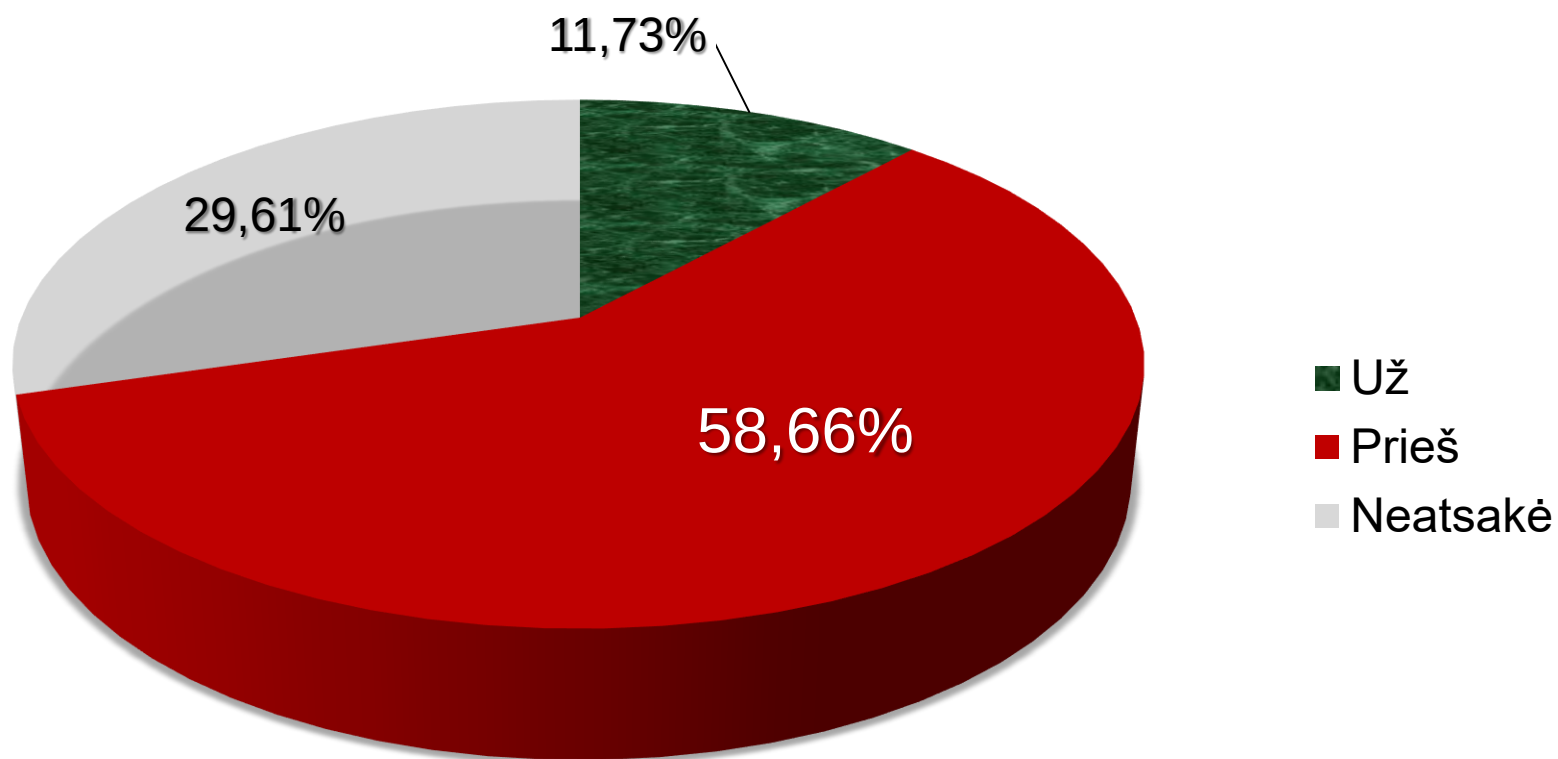

179 ANKETOS

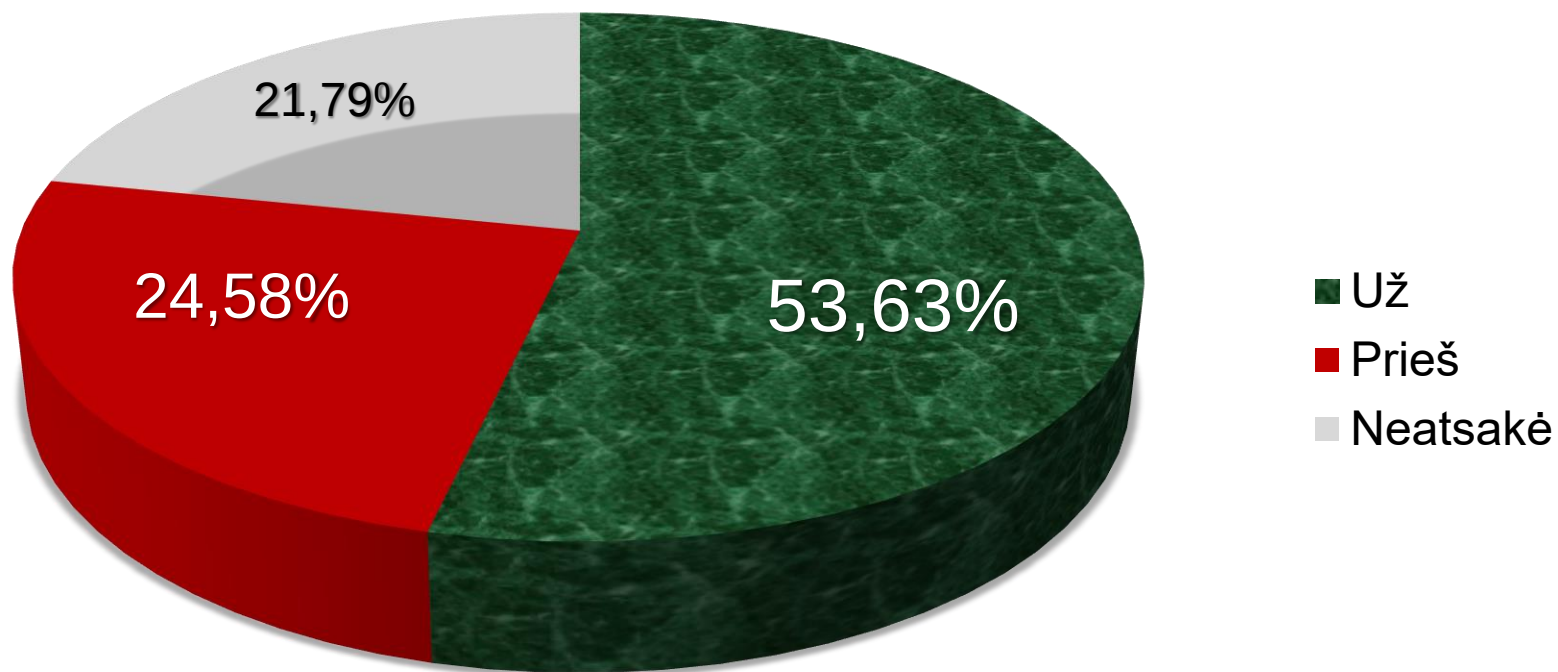
Literatūrinis rašinys

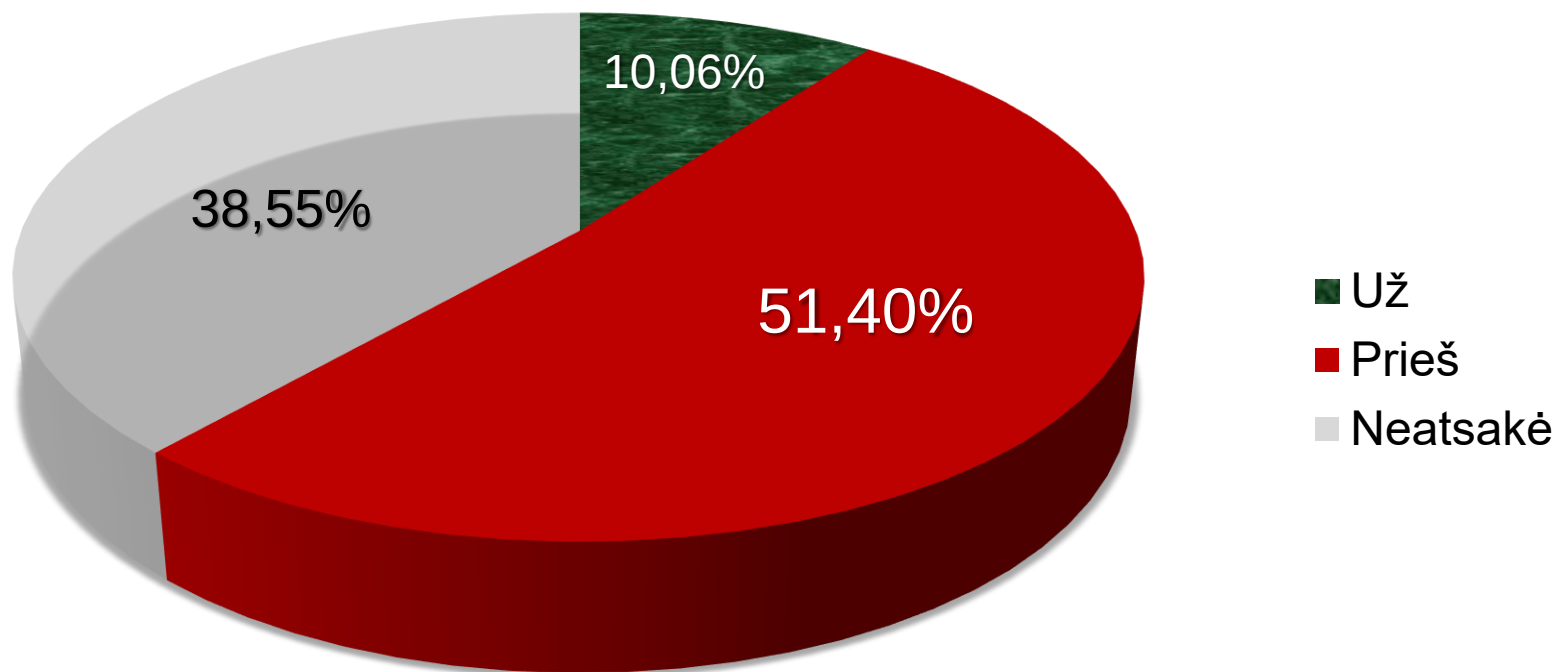
Poezijos lyginamoji analizė

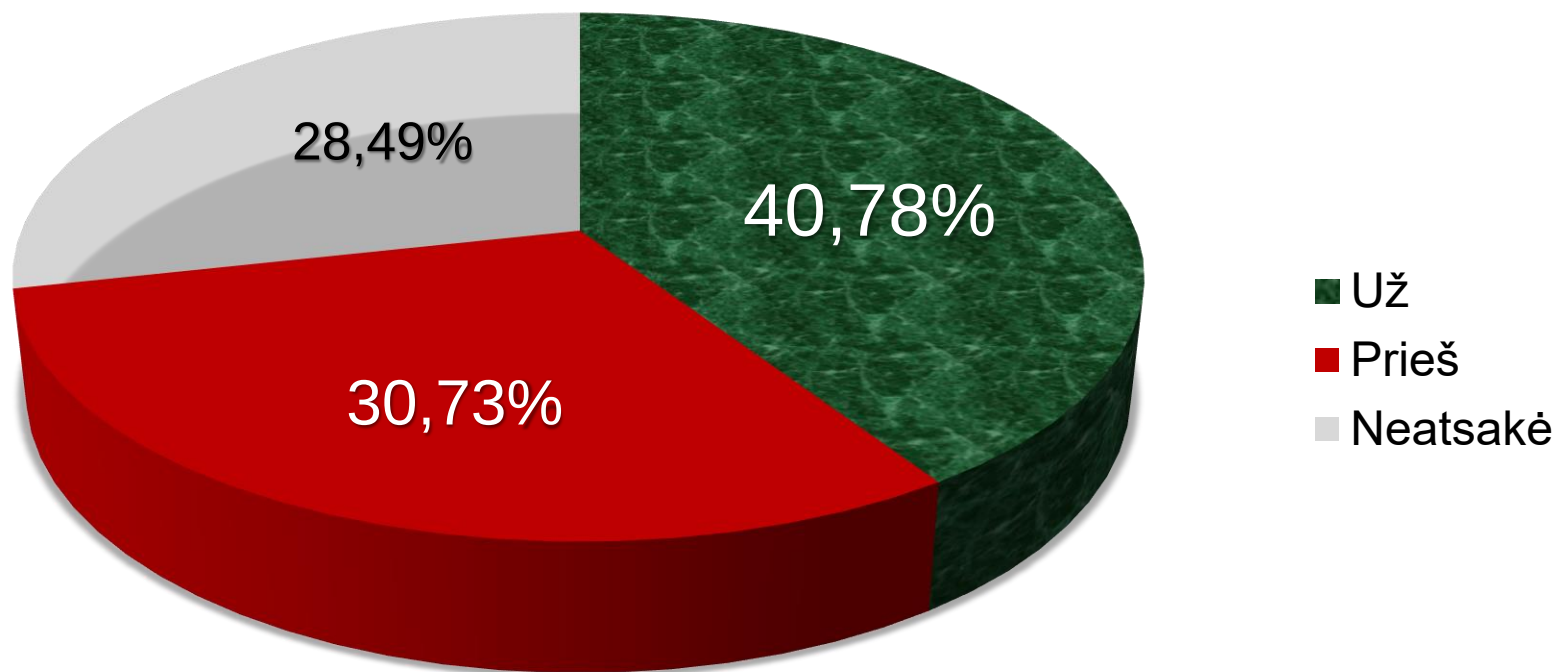
Teksto suvokimo užduotis

Nežinomo teksto interpretacija

Literatūrinis testas

Kiti siūlymai

Samprotavimo rašinys – 16,76 %

Esė – 1,68 %

Kalbėjimo dalis – 4,47 %

Kalbos vartojimo testas – 5,03 %

Diktantas – 2,23 %

Apibendrinimas

1. Literatūrinis rašinys – 80 proc.
2. Teksto suvokimo užduotis – 54 proc.
3. Literatūrinis testas – 41 proc. (?)

Prisiminkime, kokius pasiekimus tikrina
Lietuvių kalbos ir literatūros
brandos egzaminas

LKL BRANDOS EGZAMINO PROGRAMA

LKL brandos egzamino tikslai

1. Įvertinti mokinių bendrąjį raštingumą – **gebėjimą sukurti rišlų argumentuotą tekstą, laikantis taisyklingos kalbos reikalavimų.**
2. Įvertinti mokinių gebėjimus **remtis lietuvių kalbos ir literatūros programinėmis žiniomis ir kultūrine patirtimi.**
3. Įvertinti bendruosius mokinių gebėjimus **spręsti problemas, analizuoti, interpretuoti, vertinti.**

Dalyko žinias ir supratimą mokinys parodo, kai

- 1) pagrindžia teiginius analizuodamas nurodytų autorių kūrinius ir remdamasis jų kultūriniu istoriniu, biografiniu ar meniniu kontekstu;
- 2) argumentuoja pateikdamas pavyzdžių iš programoje nagrinėtų laikotarpių literatūros ir istorinio kultūrinio konteksto;
- 3) aptaria, kuo (ar) aktualūs nurodytų autorių kūriniai;
- 4) paaiškina svarbiausius lietuvių ir visuotinės literatūros ir kultūros reiškinius;
- 5) tinkamai vartoja kūrinio raiškos sąvokas.

Dalyko žinias ir gebėjimus mokinyš taiko, kai:

- 1) vartoja tinkamos reikšmės žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas;
- 2) taisyklingai rašo, laikydamasis bendrinės kalbos normų reikalavimų;
- 3) komponuoja tekstą, siekdamas teksto rišlumo ir vientisumo, turinio ir raiškos dermės;
- 4) tinkamai cituoja ir perfrazuoja.

Gebėjimas spręsti problemas, analizuoti, interpretuoti, vertinti atsiskleidžia, kai mokinys:

- 1) formuluoja ir pagrindžia tezę; nuosekliai plėtoja mintis, tikslingai ir tinkamai argumentuoja;
- 2) analizuoja ir vertina literatūros kūrinio turinį, raišką, meninį savitumą; lygina jį su kitais kūriniais;
- 3) pagrindžia nagrinėjamo kūrinio santykį su kontekstu (biografiniu / kultūriniu istoriniu / meniniu);
- 4) argumentuotai išreiškia savo požiūrį; jeigu reikia, polemizuoja remdamasis literatūros ir kultūros pavyzdžiais.

1 užduotis. Literatūrinis rašinys

Kiek temų?

Kokios jų formuluotės?

Keli autoriai privalomi?

Kaip pateikiami autoriai? Kūriniai?

Kokia rašinio apimtis (kai yra 2-a užduotis)?

...

1 užduotis. Literatūrinis rašinys. *Pvz.:*

Pateikiamos 4 temos (*proza, poezija, drama, ...?*).

1. Temos formuluotė nurodo autorių, kūrinį ir nagrinėjimo aspektą (iš VUBP):

Asmenybės išbandymo tema B. Sruogos romane „Dievų miškas“

1 užduotis. **Literatūrinis rašinys.** *Pvz.:*

2. Temos formuluotė nurodo nagrinėjimo aspektą (iš VUBP). Šalia temos – du autoriai, vieną iš kurių būtina pasirinkti, kitas (kiti) – savo nuožiūra:

*Asmenybės išbandymo tema lietuvių literatūroje
(B. Sruoga, B. Krivickas)*

1 užduotis. Literatūrinis rašinys. *Pvz.:*

3. Temos formuluotė nurodo 4 autorius (iš VUBP).

Užduotis – palyginti dviejų autorių kūrybą (pasirinktu aspektu).

Asmenybės išbandymo tema x ir y kūryboje

1 užduotis. Literatūrinis rašinys. *Pvz.:*

4. Temos formuluotė nurodo nagrinėjimo lauką (iš VUBP).

Užduotis – išreikšti savo poziciją, analizuojant laisvai pasirinktus kūrinius (iš VUBP).

Kuo man įdomi asmenybės išbandymo tema literatūroje?

2. Teksto suvokimo užduotis (*keičiasi tekstai, aspektai – tie patys*)

Pateiktas tekstas (publicistinis, susijęs su *literatūros ir kultūros reiškiniiais*)

Užduotis – parašyti rišlų, argumentuotą tekstą aptariant:

- teksto temą,
- pagrindinę idėją / problemą (-as),
- kaip argumentuojama / siekiama įtaigumo, ir išsakant savo asmeninį požiūrį.

3. Literatūrinis kultūrinis testas (?)

Žinių pritaikymo testas su kūrybine užduotimi...

Jei siūlote – kaip įsivaizduojate?

Darbas grupėse

1. Literatūrinis **rašinys** – KOKS JIS?
2. Ką daryti su **poezija**? (Programoje – 2/3 poezijos!)
3. Kokia turėtų būti **2-oji** brandos egzamino **užduotis**?

Po 15 min. – pristatymas

Darbo grupèse rezultatai

1 grupès siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

4 temos (įvairios formuluotės)

2 autoriai rekomenduojami

400–450 žodžių (kai yra 2-a užduotis)

2. Poezijos interpretacija

Pateikiami 3 eilėraščiai – vieną pasirinkti

250 žodžių

Darbo grupèse rezultatai

2 grupès siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

2–3 temos

viena tema konkrečiai (autorius, kūrinys, aspektas)

kitos – nurodytas tik aspektas ir
rekomenduojami autoriai

dėl poezijos – nurodyti rašinio temose

2. Kalbėjimo užduotis (centralizuota, kaip anglų kalbos)

iš anksto žinoma: autoriai (bet mažiau nei 36 –
gal 10?) ir platesnės temos

Darbo grupėse rezultatai 3 grupės siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

4 temos

prie temos nurodyti 3 autoriai – vienas iš jų
privalomai pasirenkamas

apimtis – 400–450 žodžių

2. Kalbėjimo užduotis (kaip užsienio kalbos)

Darbo grupèse rezultatai

4 grupès siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

remiamasi dviem autoriais – vienas privalomas,
kitas – pasirinktinai

2. Lyginamoji poezijos analizė

Darbo grupėse rezultatai 5 grupės siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

4 temos

2 rekomenduojami autoriai

poezija integruota į temą

2. Kalbėjimo užduotis (kaip anglų kalbos)

Darbo grupėse rezultatai 6 grupės siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

4 temos (su poezija)

pateiktas aspektas + du rekomenduojami autoriai

diferencijuoti užduotis (silpniesiems ir stipriesiems)
sumažinti privalomų autorių skaičių

2. Teksto suvokimas

Darbo grupèse rezultatai 7 grupès siūlymai

1. Literatūrinis rašinys

3 temos

susijusios su poezija

pasirenkamasis autorius – iš VUBP

2. Kalbėjimo įskaita – ?

Apibendrinimas. LKL BE 1 užduotis

Literatūrinis rašinys

3–4 įvairiai formuluojamos temos

bent viena jų – konkreti, nurodant autorių, kūrinį ir nagrinėjimo aspektą

gali būti lyginimo tema

poezija integruojama į temas

nurodomi 2–3 rekomenduojami autoriai, iš kurių vienas – privalomai pasirenkamas

jei autoriai laisvai pasirenkami – jie iš VUBP

Pastaba. 2018 m. VBE rezultatai rodo, kad silpnesni mokiniai patys negeba pasirinkti autorių. Laisvas pasirinkimas buvo naudingas tik patiems gabiausiems.

Apibendrinimas. LKL BE 2 užduotis

Kalbėjimo užduotis (siūlo 4 grupės iš 7-ių)

centralizuota – tokia, kaip užsienio kalbų
iš anksto žinoma: autoriai ir platesnės temos

ARBA

Poezijos analizė (lyginamoji) / interpretacija (siūlo 2 grupės iš 7-ių)

~250 žodžių

Pastaba. Jeigu 2-oji užduotis – kalbėjimas, mažinti 1-os užduoties žodžių skaičių nėra prasmės.

Rašinio žodžių skaičius gali būti mažinamas tik tada, jei 2-oji užduotis – taip pat rašymo užduotis, kuri atliekama tą pačią dieną.

Tęsiame diskusiją „Lituanistų avilyje“

LKL BRANDOS EGZAMINAS
2021 m.

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS